Dosarul nr. 2p/s-34/23

HOTĂRÎRE
în numele Legii

26 septembrie 2023 mun. Soroca

Judecătoria Soroca, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Dinu Brașoveanu
Grefier Streliciuc Alina
Cu participarea:
Avocatului Boris Dariev
Interpretului Burlacu Alisa
Petiționarei Șerban Maria

a examinat în ședință publică, cauza civilă la cererea depusă de petiționara Șerban Maria prin intermediul avocatului Boris Dariev, persoană interesată Agenția Servicii Publice cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică

a constatat:

Argumentele participanților la proces:

1. Șerban Maria prin intermediul avocatului Boris Dariev a înaintat în instanța de judecată o acțiune civilă privind constatarea faptului cu valoare juridică.
2. În motivarea acțiunii a indicat că, în anul 2020 petiționara a plecat cu prietenul său la câștig în Federația Rusă, iar când a rămas însărcinată ultimul a abandonat-o. În aşa mod potrivit certificatului despre naștere nr.***** eliberat de către Departamentul Nașterilor a Oficiului Stării Civile din or. Simferopol, la ***** în or. Simferopol, Republica Crimeea Federaţia Rusă s-a născut fiica Şerban Sara iar petiționara a fost înscrisă ca mamă în actul de naștere a fiicei sale Sara.
3. Recent, petenta s-a adresat verbal către SSC Soroca solicitând transcrierea actului de naștere a fiicei Sara, născută la 12.04.21, la ce i s-a comunicat, că în legătură cu stabilirea regimului juridic special de către organele constituționale ale Ucrainei şi stabilirea activității organelor de stare civilă pe teritoriile temporar anexate a Republicii Autonome Crimeea şi a orașului Sevastopol, actele eliberate de organele neconstituționale se consideră nevalabile, iar pentru a transcrie acest act este necesară constatarea juridică, că într-adevăr copilul s-a născut.

4. Consideră refuzul SSC Soroca ilegal, deoarece la 2 aprilie 2014 Putin Vladimir a semnat decretul de includere a Crimeii în districtul militar de Sud; la 11 aprilie 2014 au fost adoptate Constituțiile Republicii Crimeea şi a orașului cu însemnătate federală Sevastopol şi tot în aceeași zi noile subiecte federale au fost incluse în Constituția Federației Ruse, iar la 25 aprilie 2014 între Crimeea şi Ucraina a fost instituită „legal" unilateral frontiera de stat a Rusiei şi din 11 august 2014, oficiile de stare civilă din Crimeea activează în conformitate cu legislația rusă, eliberând certificate de tip rusesc. Astfel, Republica Autonomă Crimeea este un stat recunoscut, iar potrivit adeverinței de naştere la ***** s-a născut ***** fiica lui Şerban Maria în or. *****ă.
5. Pe lângă cele sus menționate, la 25.02.1993 între RM şi Federaţia Rusă a fost încheiat Tratatul cu privire la asistenţa juridică şi raporturi juridice în materie civilă familială şi penală, astfel este cert că există relații moldo-ruse, totodată prin probele prezentate se dovedește incontestabil faptul, că Şerban Maria la ***** a născut un copil-fiica *****, din ce conchide temeinicia acţiunii înaintate.
6. Mai mult ca atît, ruda sa Ninita Maria s-a aflat într-o situaţie similară, fiindu-i refuzată transcrierea certificatului de naştere a fiicei sale minore, litigiul dat fiind soluţionat numai prin intermediul instanţei de judecată.
7. Astfel solicită admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea faptului naşterii copilului Şerban Sara Nicolae la ***** în oraşul Simferopol, Republica Autonomă Crimeea, Federaţia Rusă de către Şerban Maria, născută la *****, cod personal*****, domiciliată pe str.*****, cu obligarea SSC Soroca de a transcrie actul de naştere al copilului minor Şerban Sara *****
8. În ședința de judecată petiționara și reprezentantul său, avocatul Boris Dariev au susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de drept și de fapt invocate, solicitând admiterea ei.
9. Persoana interesată, reprezentantul Agenția Servicii Publice nu s-a prezentat, însă prin referința parvenită la 25.09.2023 a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Totodată a menționat că, petiționara a respectat etapa extrajudiciară, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de răspuns a Departamentului stare civilă din cadrul Agenţiei Servicii Publice nr. 14-3/8729 din 26.06.2023 privind imposibilitatea transcrierii actului de naştere nr. *****din 18.05.2021 înregistrat pe numele ***** născută la *****, în or. Simferopol, Republica Crimeea, cu datele de referință înscrise privind ţara înregistrării „Federaţia Rusă". Reprezentantului împuternicit al petiționarei i-a fost explicată procedura de soluționare legală a problemei abordate prin adresarea în instanța de judecată cu cerere în procedura specială privind constatarea faptului care are valoare juridică, la caz faptul nașterii unui copil de către o femeie concretă.

10. În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, actele de stare civilă ale cetățenilor Republicii Moldova întocmite de către organele competente ale țărilor străine au putere doveditoare în Republica Moldova numai dacă sunt transcrise în registrele de stare civilă ale Republicii Moldova. Transcrierea actelor de stare civilă şi înscrierea mențiunilor primite din străinătate se efectuează de către organul de stare civilă. Cetăţeanul Republicii Moldova este obligat să declare transcrierea, în termen de 6 luni de la întoarcerea în ţară sau de la primirea din străinătate a certificatului de stare civilă ori a copiei sau extrasului de pe actul de stare civilă. La soluționarea unor situații implicând elementul de extranietate, se ţine cont de normele conflictuale din dreptul internațional privat referitoare la legea aplicabilă actului juridic, determinate inclusiv din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Elementul de extraneitate în astfel de situații îl reprezintă faptul de stare civilă produs în străinătate, precum şi eliberarea unor acte emise în străinătate.
11. Raportându-ne la înscrisul prin care se atestă faptul naşterii copilului ***** remarcă că acesta a fost eliberat de către o structură de stare civilă - autoritate neconstituțională de pe teritoriul Republicii Autonome Crimeea, care nu este recunoscută de statul de jurisdicție teritorială a acesteia, şi anume Ucraina, precum şi la nivel internațional, fiind lipsit de putere juridică şi, respectiv, nu poate fi supus transcrierii.
12. În acest context, menționează şi despre faptul că neacceptarea documentelor emise de aşa-zisele „*organe de stare civilă ale Crimeii ca aparţinând Federaţiei Ruse”* rezidă din necesitatea respectării principiului inviolabilității hotarelor şi integrității teritoriale a Ucrainei şi a Republicii Moldova, consfințit în art. 1 al *Tratatului de bună vecinătate, prietenie şi colaborare între Republica Moldova şi Ucraina,* semnat la Chişinău, la data de 23.10.1992, precum şi din lipsa puterii juridice a actelor respective consfințită în Legea Ucrainei din 15.04.2014 „Cu privire la asigurarea drepturilor şi libertăților cetățenilor pe teritoriul ocupat temporar”.
13. Aceeași poziție privind respectarea inviolabilității hotarelor şi integrității teritoriale a Ucrainei este luată şi de Adunarea generală a națiunilor Unite care a adoptat Rezoluţia A/RES/68/262 la 27 martie 2014, ca rezultat al consultării deschise la a 80-a reuniune plenară a sesiunii 68 a Adunării Generale a ONU. Rezoluția a reiterat angajamentul Adunării Generale a ONU cu privire la integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul granițelor sale recunoscute pe plan internațional şi a subliniat invaliditatea referendumului din Crimeea (2014).
14. Respectiv, în condițiile imposibilității obținerii pe cale administrativă a probei faptului naşterii copilului ***** născută la *****, consideră că problema abordată urmează a fi soluționată sub egida puterii judecătorești. Suplimentar

atenționează asupra necesității indicării corecte a locului nașterii a copilului, şi anume: orașul Simferopol, Republica Autonomă Crimeea, Ucraina, ci nu Federația Rusă.

15. Pretenția petiționarei în partea obligării SSC Soroca de a transcrie actul de naştere al copilului minor Șerban Sara Nicolae o consideră neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.
16. În conformitate cu art. 280 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în procedură specială, instanța examinează cauzele cu participarea petiționarului, altor persoane interesate, precum şi a autorităților publice conform art. 74.Prin prisma prevederilor art. 279-280 din Codul de procedură civilă, Hotărârii Plenului CSJ nr. 4/2008 privind practica judiciară cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică şi declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată, pricinile în procedură specială se examinează de către instanțele judecătorești în baza cererilor persoanelor fizice şi juridice, autorităților publice, organizațiilor şi întreprinderilor, care se caracterizează având ca obiect constatarea unor fapte cu condiția că lipsește un litigiu de drept.
17. În acest sens, menționăm că cererile pe cauzele în procedura specială nu se înaintează părții adverse ca subiectului unei relații litigioase (conflictuale), cum are loc în cererea de chemare în judecată potrivit art. 166 din Codul de procedură civilă. Astfel, cererea înaintată de petiționar în procedură specială este adresată nu părții adverse, ci instanței de judecată. Lipsa litigiului de drept constituie o trăsătură importantă a procedurii speciale.
18. În această ordine de idei, consideră că petiționara, prin cererea de constatare a faptelor cu valoare juridică, nu poate înainta careva pretenții față de persoana interesată I.P. „Agenţia Servicii Publice”, solicitând obligarea acesteia la careva acțiuni, or, potrivit prevederilor art. 267 lit. 1), art. 280 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care la examinarea cauzei în procedură specială se constată un litigiu de drept ce tine de competența instanțelor judecătorești.

Aprecierea instanței:

19. Audiind petiționarul, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea din următoarele considerente.
20. În conformitate cu art. 281 alin. (2) lit. n) Cod de procedură civilă, instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate alte fapte cu valoare juridică.
21. În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (2) al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, actele de stare civilă ale cetăţenilor Republicii Moldova întocmite de către organele competente ale ţărilor străine au putere doveditoare în Republica Moldova numai dacă sunt transcrise în registrele de stare civilă ale Republicii Moldova. Transcrierea actelor de stare civilă şi înscrierea mențiunilor primite din străinătate se efectuează de către

organul de stare civilă. Cetăţeanul Republicii Moldova este obligat să declare transcrierea, în termen de 6 luni de la întoarcerea în ţară sau de la primirea din străinătate a certificatului de stare civilă ori a copiei sau extrasului de pe actul de stare civilă.

22. Potrivit art. 65 alin. (2) al Legii nr. 100-XV din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, transcrierea actelor de stare civilă şi înscrierea menţiunilor primite din străinătate se fac pe baza copiei sau extrasului de pe actul de stare civilă al ţării respective, cu aprobarea Agenţiei Servicii Publice. Totodată, prevederile art. 13 alin. (1) al Legii nominalizate, condiționează recunoașterea actelor de stare civilă străine de emiterea lor de către organele competente ale statului emitent şi supra legalizarea acestora, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel.
23. La soluţionarea unor situaţii implicând elementul de extraneitate, se ţine cont de normele conflictuale din dreptul internațional privat referitoare la legea aplicabilă actului juridic, determinate inclusiv din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. Elementul de extraneitate în astfel de situații îl reprezintă faptul de stare civilă produs în străinătate, precum şi eliberarea unor acte emise în străinătate.
24. Conform art. 11 alin. (1) lit. a) al Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 02.06.2000, este considerat cetăţean al Republicii Moldova copilul născut din părinţi, ambii sau unul dintre care, la momentul naşterii copilului, este cetăţean al Republicii Moldova.
25. În ședința de judecată s-a constatat că cetățeanca Republicii Moldova, Șerban Sara aflându-se peste hotare a născut o fiică pe nume Sara fapt ce se confirmă prin certificatului despre naştere nr. ***** eliberat de către Departamentul Naşterilor a Oficiului Stării Civile din or. Simferopol la ***** în or. Simferopol, Republica Crimeea Federaţia Rusă, iar petiționara a fost înscrisă ca mamă în actul de naştere a fiicei sale Sara(f.d.10).
26. Petenta s-a adresat verbal către SSC Soroca solicitând transcrierea actului de naştere a fiicei Sara. Însă porivit răspunsului nr. 14-3/8729 din 26.06.2023 i-a fost explicat petiționarei procedura de soluţionare legală a problemei abordate prin adresarea în instanţa de judecată cu cerere în procedura specială privind constatarea faptului care are valoare juridică, la caz faptul naşterii unui copil de către o femeie concretă(f.d. 4-6).
27. Din cele stabilite în ședința de judecată petiționara Șerban Maria la data de 03 iulie 2023 sa adresat în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului naşterii copilului Şerban Sara Nicolae la ***** în oraşul Simferopol, Republica Autonomă Crimeea, Federaţia Rusă de către Şerban Maria cu obligarea SSC Soroca de a transcrie actul de naştere al copilului minor(f.d.1-2).

28. Potrivit art.282 alin.(1) Cod de procedura civilă, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.
29. Conform art.284 alin.(1) Cod de procedură civilă, în cererea de constatare a faptului cu valoare juridică se indică: a) faptul a cărui constatare se solicită şi scopul solicitării; b) cauza imposibilităţii de a obţine documentele cuvenite sau de a le reconstitui pe cele pierdute; c) probele care confirmă faptul şi care adeveresc imposibilitatea obţinerii documentelor necesare sau reconstituirii pe cale extrajudiciară a documentelor pierdute, confirmînd respectarea procedurii prealabile în cazurile stabilite de lege. Aliniatul (2) aceluiaș articol statuiază că, probele care confirmă circumstanţele expuse de petiţionar se anexează la cerere. În cazul în care petiționarul se află în imposibilitate de a prezenta actul de identitate, instanţa examinează posibilitatea stabilirii identităţii acestuia.
30. Deci în ședința de judecată sa stabilit cu certitudine faptul nașterii copilului Sara fapt ce se confirmă prin certificatul de naștere eliberat de către Departamentul Nașterilor a Oficiului Stării Civile din or. Simferopol la ***** în or. *****ă, numărul de înregistrare ***** fapt care est incontestabil. Republica Autonomă Crimeea este parte inalienabilă a Ucrainei, asupra căreia supremaţia se exercită prin Constituţia şi legile Ucrainei.
31. Însă deoarece certificatul emis de autorităţile competentă ale Republicii Crimeea, care însă nu a fost supus procedurii de supralegalizare, condiţie obligatorie pentru recunoașterea documentelor oficiale străine pe teritoriul Republicii Moldova, stabilite prin art. 13 alin.(l) al Legii nr. 100- XV din 26.04.2001 privind actele de stare civilă, acesta nu poate produce efecte juridice pe teritoriul Republicii Moldova.
32. În conformitate cu prevederile art. 13 alin. (2) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, actele de stare civilă ale cetăţenilor Republicii Moldova întocmite de către organele competente ale ţărilor străine au putere doveditoare în Republica Moldova numai dacă sunt transcrise în registrele de stare civilă ale Republicii Moldova. Transcrierea actelor de stare civilă şi înscrierea mențiunilor primite din străinătate se efectuează de către organul de stare civilă. Cetăţeanul Republicii Moldova este obligat să declare transcrierea, în termen de 6 luni de la întoarcerea în ţară sau de la primirea din străinătate a certificatului de stare civilă ori a copiei sau extrasului de pe actul de stare civilă.

33. Potrivit art. 65 alin. (2) din Legea nr. 100/2001 privind actele de stare civilă, transcrierea actelor de stare civilă şi înscrierea menţiunilor primite din străinătate se fac pe baza copiei sau extrasului de pe actul de stare civilă al ţării respective, cu aprobarea Agenţiei Servicii Publice.
34. La soluţionarea unor situaţii implicând elementul de extraneitate, se ţine cont de normele conflictuale din dreptul internaţional privat referitoare la legea aplicabilă actului juridic, determinate inclusiv din tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte. Elementul de extraneitate în astfel de situaţii îl reprezintă faptul de stare civilă produs în străinătate, precum şi eliberarea unor acte emise în străinătate.
35. Având în vedere că în cazul invocat de către petiţionară, elementul de extraneitate îl reprezintă faptul de stare civilă produs în străinătate, precum şi eliberarea unor acte emise în străinătate, sunt aplicabile următoarele norme juridice ale dreptului intern.
36. Norma aplicabilă actului juridic străin este reglementată de art. 2614 din Codul civil al Republicii Moldova, în coroborare cu prevederile art. 458 alin. (5) Codul de procedură civilă al Republicii Moldova: „Dovada stării civile şi puterea doveditoare a actelor de stare civilă sunt reglementate de legea locului unde s-a încheiat înscrisul invocat”, normă aplicabilă în continuare la soluţionarea problemelor cetăţenilor Republicii Moldova pentru constatarea judiciară a faptelor cu valoare juridică produse, inclusiv pe teritoriul Crimeii, or. Sevastopol şi altor localităţi necontrolate de autorităţile ucrainene.
37. Republica Autonomă Crimeea este parte inalienabilă a Ucrainei, asupra căreia supremaţia se exercită prin Constituţia şi legile Ucrainei.
38. Raportându-ne la înscrisul prin care se atestă faptul naşterii copilului ***** anexat la cererea în cauză, remarcăm că acesta a fost eliberat de către o structură de stare civilă - autoritate neconstituţională de pe teritoriul Republicii Autonome Crimeea, care nu este recunoscută de statul de jurisdicţie teritorială a acesteia, şi anume Ucraina, precum şi la nivel internaţional, fiind lipsit de putere juridică şi, respectiv, nu poate fi supus transcrierii.
39. Or, în temeiul art. 9 alin. (3) din Legea Ucrainei „Cu privire la asigurarea drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor pe teritoriul ocupat temporar” din 15.04.2014, orice act (document, decizie) eliberat de structurile sau oficialii structurilor constituite cu derogarea de la legislaţia ucraineană este considerat nul din punct de vedere juridic şi nu poate avea consecinţe juridice.
40. Totodată neacceptarea documentelor emise de aşa-zisele „organe de stare civilă ale Crimeii ca aparţinând Federaţiei Ruse” rezidă din necesitatea respectării principiului inviolabilităţii hotarelor şi integrităţii teritoriale a Ucrainei şi a Republicii Moldova, consfinţit în art. 1 al Tratatului de bună vecinătate, prietenie şi colaborare între Republica Moldova şi Ucraina, semnat la Chişinău,

la data de 23.10.1992, precum şi din lipsa puterii juridice a actelor respective consfinţită în Legea Ucrainei din 15.04.2014 „Cu privire la asigurarea drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor pe teritoriul ocupat temporar”.

41. Aceeaşi poziţie privind respectarea inviolabilităţii hotarelor şi integrităţii teritoriale a Ucrainei este luată şi de Adunarea generală a naţiunilor Unite care a adoptat Rezoluţia A/RES/68/262 la 27 martie 2014, ca rezultat al consultării deschise la a 80-a reuniune plenară a sesiunii 68 a Adunării Generale a ONU. Rezoluţia a reiterat angajamentul Adunării Generale a ONU cu privire la integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul graniţelor sale recunoscute pe plan internaţional şi a subliniat invaliditatea referendumului din Crimeea (2014).
42. Astfel, în lipsa unui document eliberat de autorităţile competente ale statului străin, pentru cazul dat Ucraina, iniţierea procedurii de transcriere de către organele de stare civilă a actului de naştere pe numele copilului ***** născută la *****, se face imposibilă, reieşind din exigenţele normelor legale care condiţionează recunoaşterea actelor de stare civilă străine de emiterea lor de către organele competente ale statului emitent.
43. Mai mult ca atât petiționara Șerban Maria adresîndu-se cu cerere în procedura specială solicită și obligarea SSC Soroca de a transcrie actul de naştere al copilului minor.
44. În conformitate cu art. 280 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în procedură specială, instanţa examinează cauzele cu participarea petiţionarului, altor persoane interesate, precum şi a autorităţilor publice conform art. 74.
45. Prin prisma prevederilor art. 279-280 din Codul de procedură civilă, Hotărârii Plenului CSJ nr. 4/2008 privind practica judiciară cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică şi declararea persoanei dispărută fără urmă sau decedată, pricinile în procedură specială se examinează de către instanţele judecătoreşti în baza cererilor persoanelor fizice şi juridice, autorităţilor publice, organizaţiilor şi întreprinderilor, care se caracterizează având ca obiect constatarea unor fapte cu condiţia că lipseşte un litigiu de drept.
46. Astfel cererile pe cauzele în procedura specială nu se înaintează părţii adverse ca subiectului unei relaţii litigioase(conflictuale), cum are loc în cererea de chemare în judecată potrivit art. 166 din Codul de procedură civilă. Astfel, cererea înaintată de petiţionară în procedură specială este adresată nu părţii adverse, ci instanţei de judecată. Lipsa litigiului de drept constituie o trăsătură importantă a procedurii speciale.
47. În această ordine de idei, petiţionara, prin cererea de constatare a faptelor cu valoare juridică, nu poate înainta careva pretenţii faţă de persoana interesată I.P. „Agenţia Servicii Publice”, solicitând obligarea acesteia la careva acţiuni,
48. În contextul celor invocate, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea înaintată de Șerban Maria, ca fiind neîntemeiată.

Conducîndu-se de prevederile art.236-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

HOTĂRĂȘTE:

Cererea înaintată de petiționara Șerban Maria prin intermediul avocatului Boris Dariev, persoană interesată Agenția Servicii Publice, cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărîrea este cu drept de apel la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Soroca.

Preşedintele şedinţei,
judecător

Dinu Brașoveanu